

TECHNIKA A TECHNOLOGIE HZ CHOVANÝCH PRE PRODUKCIU MÄSA

VÝKRM HD I.

- **výkrm teliat do hmotnosti 60 – 80 kg** (produkcia diétneho teľacie mäso)
- **mliečny výkrm teliat** od 10 – 15 dní (40 – 45 kg) do 180 – 250 dní (do 250 kg), ustajnenie individuálne alebo skupinové, teľatám sa nesmú podávať objemové ani jadrové krmivá (produkcia bledoružového mäsa)
- **„Baby beef“** do 8 – 12 mesiacov (280 – 380 kg) špeciálne granulované krmivá alebo v chove dojčiacich kráv bez trhovej produkcie mlieka
- **„Barley beef“** trvá 12 mesiacov (do 400 kg), založené na skrmovaní obilnín, najmä jačmeňa

VÝKRM HD II.

- v chove dojných plemien HD sa realizuje najčastejšie **klasický výkrm býkov**
- od 6 mesiacov (živá hmotnosť 180 kg)
- výkrm trvá **12 – 14 mesiacov**
- **PDP 900 – 1200 g**
- do veku 18 – 20 mesiacov
- výkrm býkov od dojčiacich kráv sa realizuje od veku 8 – 9 mesiacov a živej hmotnosti (280 – 300 kg)

VÝKRM HD III.

- v rastovej intenzite, ranosti a jatočnej zrelosti existujú špecifické genetické rozdiely medzi plemenami
- pri **výkrme do vyšších hmotností** sa **zvyšuje spotreba živín** na jednotku prírastku a **zhoršuje sa zloženie jatočného tela** (zvyšuje sa obsah tuku) a zhoršuje sa efektívnosť výkrmu
- býky **dojných plemien** sa preto vykrmujú do nižších hmotností, pri plemene holstein je to približne 450 kg
- **mäsové plemená** ukladajú menej tukového tkaniva, preto sa vykrmujú do vyšších hmotností: veľké plemená do 800 kg, stredne veľké plemená do 600 kg a malé plemená do 450 kg

SKUPINOVÉ USTAJNENIE VO VÝKRME HD

SKUPINOVÉ USTAJNENIE VO VÝKRME HD

CHOV DOJČIACICH KRÁV BTPM

PRODUKCIA OVČIEHO MÄSA I.

- jahňatá v chove dojných plemien (odstav vo veku 4 – 6 týždňov)
 - jahňatá určené pre chov
 - **jatočné jahňatá** (ľahké jatočné/mliečne jahňatá) – hmot. 10 – 20 kg
 - **jahňatá určené pre výkrm** (ťažké jatočné jahňatá) – hmot. 20 - 35 kg
- jahňatá v chove nedojných plemien (odstav vo veku 100 – 120 dní)
 - jahňatá určené pre chov
 - **jatočné jahňatá** (ťažké jatočné jahňatá) – hmot. 20 – 35 kg
 - **jahňatá určené pre výkrm** (ťažké jatočné jahňatá) – hmotnosť nad 30 kg
- **jatočné ovce** (vyradené zvieratá)

ĽAHKÉ JATOČNÉ JAHŇATÁ

INTENZÍVNY CHOV NEDOJNÝCH OVIEC

- využívanie **intenzívnej reprodukcie** (systém 3 x 2 roky)
- využívanie **biotechnologických metód** reprodukcie
- celoročný chov ovčínok **bez využitia pastvy**
- vysoké prevádzkové náklady na chov sú vykompenzované vysokou produkciou jatočných jahniat v prepočte na bahnicu
- mäsové plemená IF, BE, CH

POLOINTENZÍVNÝ CHOV NEDOJNÝCH OVIEC

- základný systém chovu nedojných oviec na Slovensku
- typy:
 - A. Celoročný** pobyt oviec na pastve bez zimného ustajnenia
 - B. Sezónny** pobyt oviec na pastve so zimným ustajnením

EXTENZÍVNY CHOV NEDOJNÝCH OVIEC

- praktizuje sa v **AUS, USA, NZ**, na škótskej vysočine, v Škandinávii
- bahnice sa bahnia a odchovávajú jahňatá celkom bez dozoru chovateľa **na vzdialených pasienkoch**
- keď majú jahňatá požadovanú hmotnosť zoženú sa z kopcov spolu s bahnicami a odpredajú sa na jatočné účely
- **minimálne náklady na chov**, využívanie extenzívnych, často ťažko prístupných a vzdialených pasienkov v aridných oblastiach
- veľkosť takýchto stád často dosahuje niekoľko tisíc kusov

VÝKRM JAHNIAT

- pastevný
- maštaľný
- veľkovýkrmne v zahraničí

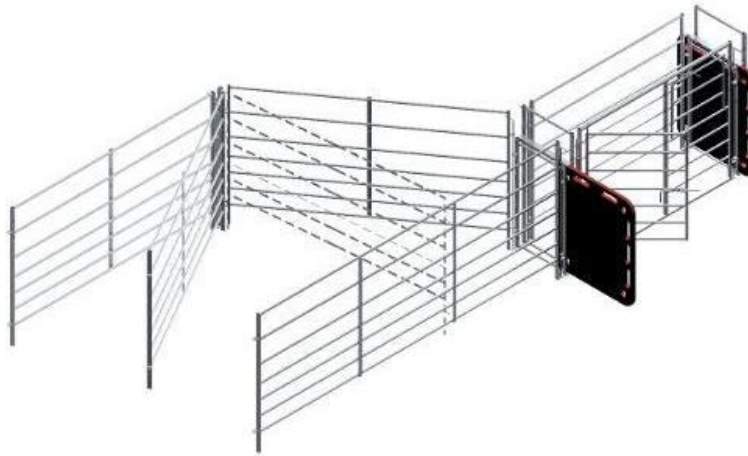
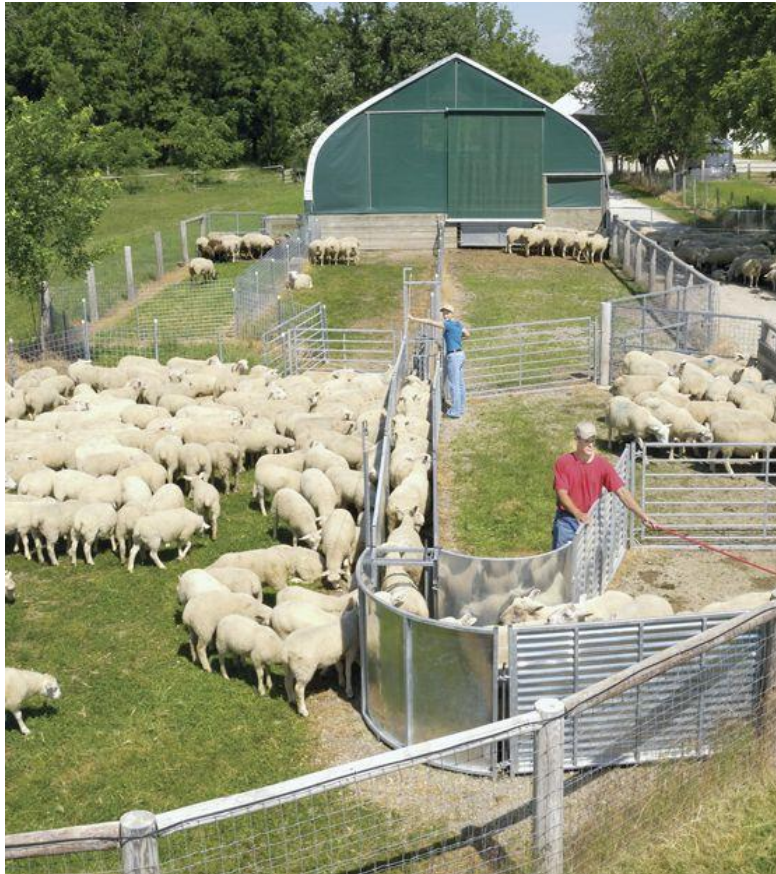
VYBAVENIE PASTEVNÝCH AREÁLOV

- uskladnenie sena v kruhových balíkoch vo fólii
- prístrešky pre kŕmenie v kruhových balíkoch
- napájacie cisterny
- elektrické oplôtky
- texaské brány
- obrusovače paznechtov
- fixačné a zháňacie zariadenia

VYBAVENIE
PASTEVNÝCH
AREÁLOV

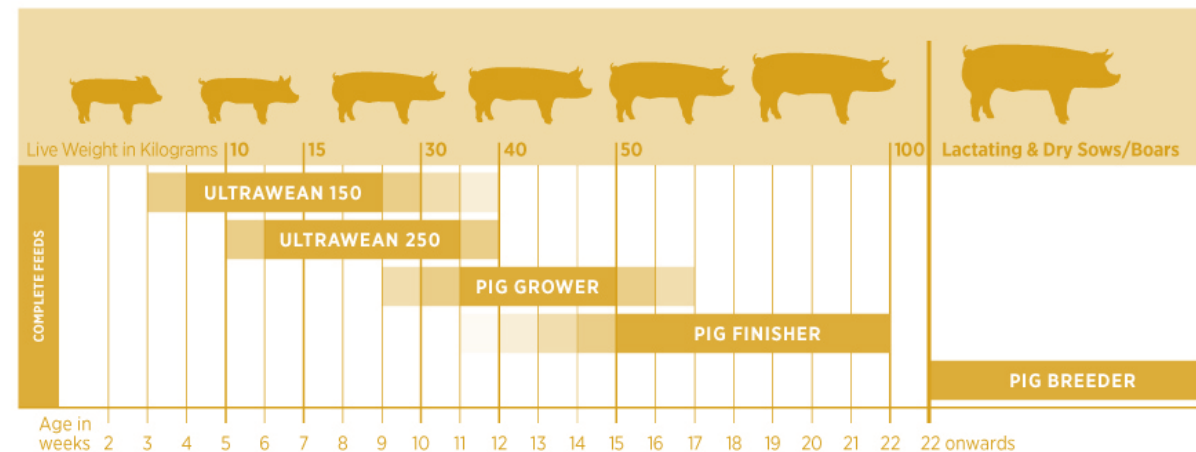

MANIPULAČNÉ A FIXAČNÉ OHRADY

KATEGÓRIE OŠÍPANÝCH

- odstavčatá – od narodenia do odstavu (25 – 30 kg)
- ošípané vo výkrme – od 25 kg do porážkovej hmotnosti
- chovné prasničky – živá hmotnosť od 25 kg do 130 kg
- chovné kančeka – od 25 kg do 140 kg
- plemenné kance – do 150 – 350 kg
- kance vyhľadávače – 140 – 300 kg

SPÔSOBY USTAJNENIA OŠÍPANÝCH I.

- skupinové
- skupinovo – boxové
- individuálne

BEZPODSTIELKOVÉ

- prízemné
- vyvýšené
- plnopodlažné
- kombinované celoroštové

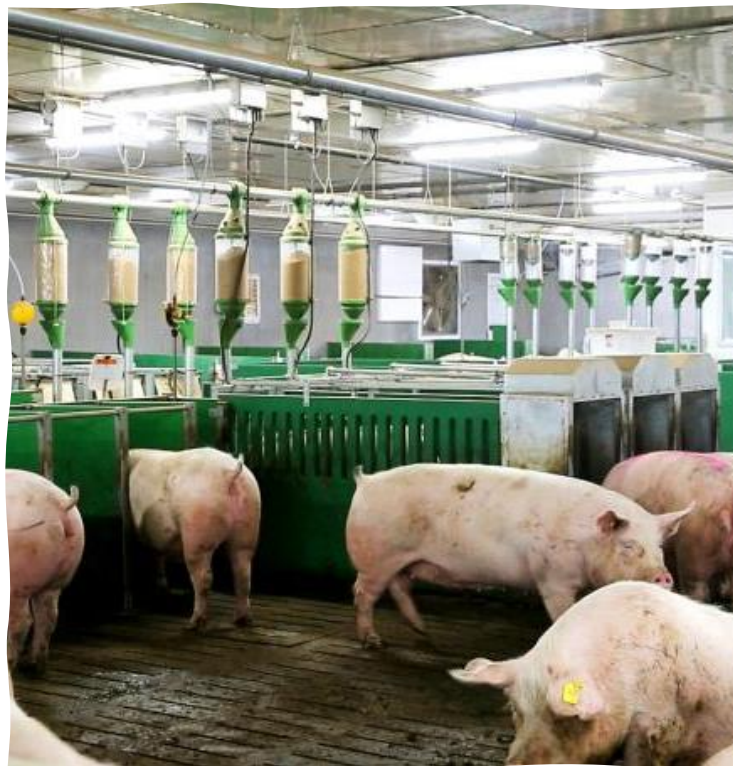
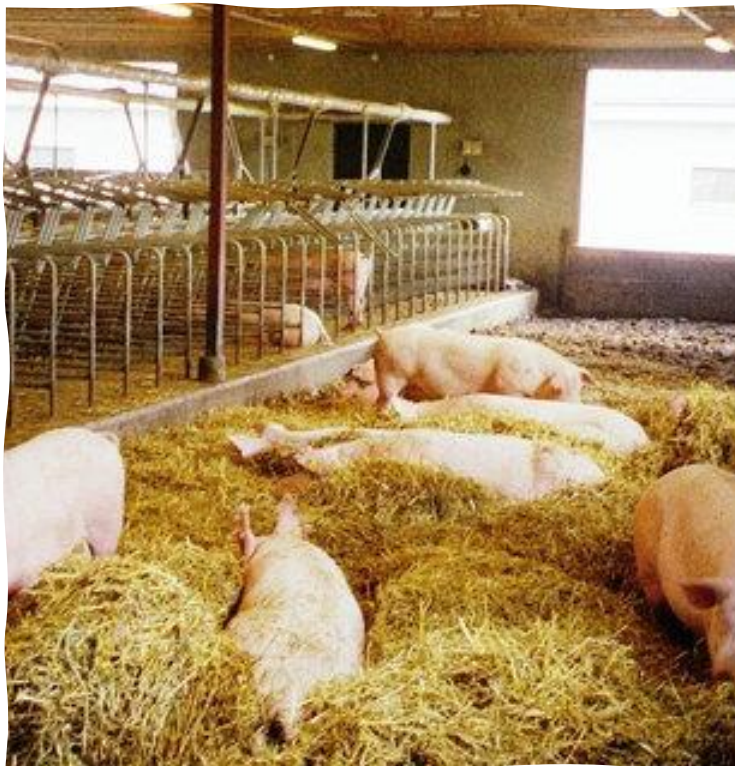
SPÔSOBY USTAJNENIA OŠÍPANÝCH II.

PODSTIELKOVÉ

- s pravidelným odstraňovaním hnoja
 - obežným zhrňovačom hnoja
 - radlicou na pojazdnom mechanizme
 - zošľapovacím systémom
- na hlbokkej podstielke (výška 70 – 80 cm)

USTAJNENIE ZAPÚŠŤANÝCH A PRASNÝCH PRASNÍC

- podstielané a nepodstielané **individuálne boxy, skupinové koterce, boxové koterce**
- v počte 9 prasníc (vo voľnom chove 25 – 50 ks)
- pre účely inseminácie sa zriaďujú individuálne boxy v ktorých sa ponechávajú až do zistenia prasnosti
- po zistení prasnosti sú presúvané do skupinových kotercoch (2 m²/ks)
- voľný chov najlepšie rešpektuje prirodzené správanie zvierat

USTAJNENIE ZAPÚŠŤANÝCH A PRASNÝCH PRASNÍC

USTAJNENIE VYSOKOPRASNÝCH A DOJČIACICH PRASNÍC

- podstielané a nepodstielané individuálne pôrodné koterce
 - s voľným pohybom
 - dočasne obmedzeným pohybom
 - trvalo obmedzeným pohybom
- podstielané skupinové koterce pre dojčiace prasnice vo voľnom skupinovom chove

USTAJNENIE VYSOKOPRASNÝCH A DOJČIACICH PRASNÍC

KOTEREC PRE DOJČIACE A RODIACE PRASNICE

- diferencovaný na priestor pre prasnicu a pre prasiatka
- riešenie zábran musí umožňovať fixáciu prasnice pri pôrode prípadne po celú dobu pobytu
- plocha koterca v rozmedzí 3,3 – 6 m² z toho minimálne 1 m² vymedzený pre prasiatka
- šírka koterca 2 – 2,4 m podľa krmneho válova
- výška ohrady pre prasnicu minimálne 100 cm
- výška ohrady priestoru pre prasiatka 50 cm
- medzi dvoma kotercami musí byť plná prepážka
- medzi priestorom pre prasnicu a prasiatka musí byť prechod (25 cm vysoký)
- spád ležoviska 3 – 4 % smerom ku kalisku

KOTEREC PRE DOJČIACE A RODIACE PRASNICE

USTAJNENIE ODSTAVČIAT I.

- **jednopodlažné vyvýšené skupinové koterce s roštovou podlahou**
- **nepodstielané skupinové koterce s pevným ležoviskom a roštovým kaliskom**
- **skupinové koterce s hlbokou (narastajúcou) podstielkou alebo denným podstielaním a odpratávaním hnoja**
- **podstielaný skupinový koterec so zošľapovaním hnoja**
- **pôrodné koterce, v ktorých ostávajú až do výkrmu**

USTAJNENIE ODSTAVČIAT II.

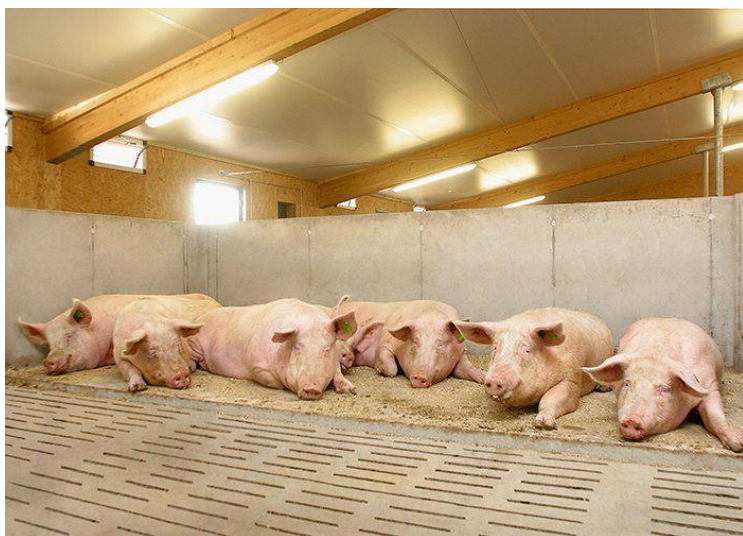
- ustajnené v skupinách po 10 – 20 ks
- pri narastajúcej podstielke 25 ks a viac
- najrozšírenejšie sú jednopodlažné vyvýšené koterce s roštovou podlahou (vyvýšené o 30 – 40 cm)
- pri nevyvýšených bezpodstielkových kotercoch je potrebné zabezpečiť dostatočnú tepelnú izoláciu podlahy

USTAJNENIE ODSTAVČIAT

USTAJNENIE OŠÍPANÝCH VO VÝKRME

- nepodstielané skupinové koterce s **pevným ležoviskom a roštovým kaliskom alebo roštovou podlahou** (najbežnejšie)
- skupinové koterce s **hlbokou (narastajúcou) podstielkou** alebo denným podstielaním a odpratávaním hnoja
- podstielaný skupinový koterec so zašliapávaním hnoja
- v skupinách **10 – 20 ks** resp. 25 ks a viac (podstielka)

USTAJNENIE OŠÍPANÝCH VO VÝKRME

SYSTÉMY KRŔMENIA V CHOVE OŠÍPANÝCH

- potreba dostatočného priestoru pre nerušený príjem krmiva

KrŔmne systémy:

- a) suché krŔmenie (nad 80 % sušiny)
- b) zvlhčené krŔmenie (40 – 80 % sušiny)
- c) mokré krŔmenie
 - kašovité (30 – 40 % sušiny)
 - polohusté (26 – 30 % sušiny)
 - polievkovité (18 – 25 % sušiny)

SYSTÉMY NAPÁJANIA V CHOVE OŠÍPANÝCH

- všetky ošípané musia mať prístup k dostatočnému množstvu pitnej vody (8 - 15°C)
- napájacie zariadenie musí byť čisté a funkčné
- 20 odstavčiat, 1- 15 ošípaných vo výkrme alebo 6 prasníc na jednu napájačku
- výška umiestnenia podľa kategórie
- najčastejšie kolíkové napájačky

**ĎAKUJEM ZA
POZORNOST**

